

Dosar nr. 3r-217/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

DECIZIE

16 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Biroul Vamal Centru,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea cu Răspundere Limitată „Parada de aur VP” împotriva Serviciului
Vamal și Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative,
repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
declarat inadmisibil apelul depus de Biroul Vamal Centru împotriva hotărârii din
24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2019 SRL „Parada de aur VP” reprezentată de avocatul Vladimir Grosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Centru, prin care a solicitat anularea actului de inspecție ASYCUDA din 15 iulie 2019, actualizat la 16 iulie 2019, la declarația vamală nr. 2300 I 4794, de rectificare a valorii mărfii în vamă în sensul majorării acesteia, emis de Biroul Vamal Centru/ punct vamal 2300 – Aeroportul Internațional Chișinău în privința SRL „Parada de Aur VP”, ca fiind ilegal în fond și emis contrar prevederilor legale; Anularea deciziei Serviciului Vamal nr. 13266 din 16 august 2019 de soluționare a cererii prealabile, ca fiind nemotivată și ilegală; Restituirea din contul pârâților a sumei de 44044,32 de lei, drepturi de import achitate în plus cu titlu de prejudiciu material al dobânzii și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată s-a admis integral. (f.d.111)

La 07 aprilie 2020 Biroul Vamal Centru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a

solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Biroul Vamal Centru împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 11 august 2020, Biroul Vamal Centru a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri, prin care apelul să fie declarat admisibil, iar cauza remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel a emis încheierea contestată pripit, respectiv aceasta este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În susținerea poziției sale, recurentul a relatat că hotărârea motivată a primei instanțe a fost înregistrată în cancelaria Biroului Vamal Centru la data de 11 iunie 2020 (cu nr. de înregistrare 8516), fapt constatat și de instanța de apel.

Recurentul a precizat că după întocmirea cererii de apel motivate nr. 8041 din 19 iunie 2020 (copia se anexează) reprezentantul Biroului Vamal Centru a mers personal în cancelaria Curții de Apel Chișinău pentru a o înregistra. Însă, angajații cancelariei Curții de Apel Chișinău au refuzat înregistrarea apelului motivat, argumentând prin faptul că dosarul încă nu a parvenit în Curtea de Apel Chișinău, chiar și în pofida dispozițiilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, invocate de reprezentantul Biroului Vamal Centru.

Mai mult, angajații cancelariei Curții de Apel Chișinău au indicat că apelul motivat în cauză urmează a fi depus la instanța de fond, ceea ce de fapt a și realizat ulterior reprezentantul Biroului Vamal Centru, înregistrând cererea de apel motivată la prima instanță cu nr. de înregistrare 12769 din 25 iunie 2020.

Concluzionând recurentul a menționat că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art.236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, or, apelul motivat asupra hotărârii primei instanțe a fost depus la Judecătoria Rîșcani la data de 25 iunie 2020, înregistrat cu nr. 12769, fapt confirmat prin ștampila de înregistrare.

Recurentul a susținut că, a depus motivarea apelului la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece cancelaria Curții de Apel Chișinău a refuzat înregistrarea acesteia, dar nu din cauza unor omisiuni a reprezentantului Biroului Vamal Centru, or, ultimul cunoaște dispozițiile art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La caz, recurentul consideră că instanța de apel a ignorat prevederile art.235 Cod administrativ, conform căruia „dacă cerera de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială”. Or, Biroul Vamal Centru nu a recepționat nicio încheiere (notificare) pentru înlăturarea neajunsurilor, fiindu-i astfel lezate drepturile procesuale.

În final, recurentul a conchis că încheierea din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău este emisă pripit, fără a fi luate în considerare toate circumstanțele, care în mod obiectiv demonstrează faptul depunerii în termen a apelului motivat.

La 07 octombrie 2020 SRL „Parada de aur VP” reprezentantă de avocatul Vladimir Grosu a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea ca neîntemeiat a recursului Biroului Vamal Centru.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 22 iulie 2020 și expediată părților, prin intermediul poștei electronice la 05 august 2020 (f.d. 142).

Recurentul Biroul Vamal Centru a recepționat copia încheierii din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 05 august 2020 (f.d.143).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece argumentele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la 28 august 2019 SRL „Parada de aur VP” reprezentată de avocatul Vladimir Grosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Centru, prin care a solicitat anularea actului de inspecție ASYCUDA din 15 iulie 2019, actualizat la 16 iulie 2019, la declarația vamală nr. 2300 I 4794, de rectificare a valorii mărfii în vamă în sensul majorării acesteia, emis de Biroul Vamal Centru/ punct vamal 2300 – Aeroportul Internațional Chișinău în privința SRL „Parada de Aur VP”, ca fiind ilegal în fond și emis contrar prevederilor legale; Anularea deciziei Serviciului Vamal nr. 13266 din 16 august 2019 de soluționare a cererii prelabile, ca fiind nemotivată și ilegală; Restituirea din contul pârâților a sumei de 44044,32 de lei, drepturi de import achitate în plus cu titlu de prejudiciu material al dobânzii și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată s-a admis integral. (f.d.111)

La 07 aprilie 2020 Biroul Vamal Centru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a

solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Biroul Vamal Centru împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a conchis că apelantul Biroul Vamal Centru nu au prezentat motivarea apelului conform art.232 alin.(2) Codul administrativ.

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Actele cauzei denotă că Biroul Vamal Centru a recepționat copia hotărârii motivate din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la 11 iunie 2020, (f.d.134).

Conform art.232 alin. (2) Codul administrativ, Biroul Vamal Centru, avea termen de 30 de zile pentru depunerea apelului motivat, calculat de la data recepționării hotărârii motivate.

Astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 12 iunie 2020 și expira la data de 13 iulie 2020.

Instanța de recurs reține că Biroul Vamal Centru a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceasta nu a întreprins acțiuni care ar dovedi intenția de a depune motivarea apelului.

Așadar, Biroul Vamal Centru, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de acesta.

Mai mult, Biroul Vamal Centru în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.115).

La acest capitol se va remarca că Biroul Vamal Centru din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe și până la data declarării inadmisibilității apelului prin încheierea din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime. Însă până la data emiterii încheierii contestate nu a depus motivarea apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție constată că, în condițiile în care Biroul Vamal Centru nu a prezentat motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurentul-apelantul Biroul Vamal Centru nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta motivarea apelului până la 13 iulie 2020, ziua în care a expirat termenul pentru a depune motivarea apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge ca nefondate argumentele recurentului precum că instanța de apel a emis încheierea contestată cu aplicarea eronată a art. 236 Cod administrativ.

Or, art.232 alin.(2) Codul administrativ, expres prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

De altfel, dispoziție cunoscută de reprezentantul Biroului Vamal Centru, fapt menționat în cererea de recurs, însă nerespectată de către acesta întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Iar, conform art.47 alin. (3) Codul administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

La fel, nefondat și doar declarativ instanța de recurs apreciază și argumentul invocat de recurent că a depus motivarea apelului la 25 iunie 2020, adică în termenul legal de 30 de zile, însă la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece Cancelaria Curții de Apel Chișinău a refuzat înregistrarea acesteia, din motiv că dosarul încă se mai afla în prima instanță.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că conform materialelor cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat dosarul în adresa Curții de Apel Chișinău la data de 19 iunie 2020, fapt confirmat de ștampila instituției aplicată pe coperta dosarului și scrisoarea de însoțire. (f.d.137)

Mai mult, la 23 iunie 2020 dosarul a fost repartizat judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău (f.d.138).

Astfel, din conținutul recursului nu pot fi stabilite și acceptate circumstanțele invocate de recurent privind depunerea motivării apelului la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că recurentul a depus apelul motivat la o altă instanță decât cea prevăzută de lege. Or, legea expres prevede că cererea de apel motivată se depune la instanța de apel și nu la instanța de fond. Și numai în cazul în care cererea de apel

motivată se depune odată cu apelul nemotivat - doar atunci se depune la instanța de fond, la caz Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Respectiv, recurentul nu a depus cererea de apel la instanța competentă, astfel încalcând modul impus de lege de a contesta o hotărâre de judecată, prin ce apelul său motivat se consideră ca și nedepus.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Biroul Vamal Centru sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Biroul Vamal Centru.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Biroul Vamal Centru.

Se menține încheierea din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Parada de aur VP” împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan